

AB „Amber Grid“

VIDINIŲ TYRIMŲ ATLIKIMO TVARKOS APRAŠAS

TURINYS

SAVOKOS	3
BENDROSIOS NUOSTATOS	4
PIRMINIS INFORMACIJOS VERTINIMAS IR VIDINIO TYRIMO INICIJAVIMAS.....	4
VIDINIO TYRIMO ATLIKIMAS IR JO IŠVADŲ BEI REKOMENDACIJŲ PRISTATYMAS	5
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	7

SĄVOKOS

Sąvoka / sutrumpinimas	Sąvokos / sutrumpinimo paaiškinimas
AK	UAB „EPSO-G“ Audito komitetas
Asmuo	Fizinis ar juridinis asmuo
Atsakingas asmuo	Bendrovės vadovo paskirtas Bendrovės darbuotojas, kuris užtikrina efektyvų Pasitikėjimo linijos veikimą, įvertina Pasitikėjimo linija gautą informaciją ir teikia siūlymus Bendrovės vadovui dėl Pranešime pateiktos informacijos, tvarko gautus Pranešimus, užtikrina Pranešančio asmens konfidencialumą bei vykdo kitas Bendrovės vidaus teisės aktuose numatytas funkcijas.
Interesų konfliktas	Situacija, kai Bendrovės darbuotojas, eidamas pareigas ar atlikdamas funkcijas, turi priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, taip pat įvykdyti pavedimą ir tai yra susiję su jo privačiais interesais.
Neatitiktis atvejais	Veiksmai arba neveikimas, dėl kurių kyla rizika pažeisti ar yra pažeidžiami išorinių ir/arba vidinių teisės aktų reikalavimai, dėl ko gali kilti neigiamos finansinės pasekmės arba žala Grupės ir/ar Bendrovės reputacijai.
Pasitikėjimo linija	Bendrovės vidinis informacijos apie pažeidimus pateikimo kanalas.
Pažeidimas	Bendrovėje galimai rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas, darbo pareigų pažeidimas, etikos normų pažeidimas ar bet koks kitas pažeidimas, dėl kurio kilo arba gali kilti žala Bendrovei ir/arba pažeista Bendrovės ir/ar Grupės reputacija.
Pranešantysis asmuo	Bet kuris Pranešimą pateikęs fizinis ar juridinis asmuo.
Pranešėjas	Informaciją apie Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme (toliau – Pranešėjų apsaugos įstatymas) numatytą Pažeidimą pranešęs fizinis asmuo, kurį Lietuvos Respublikos prokuratūra pripažįsta pranešėju.
Pranešimas	Bet kokia forma Pranešančio asmens pateikta informacija dėl galimai įvykdyto, vykdomo ar numatomo įvykdyti Pažeidimo.
Sankcionuota įranga	Bendrovės programinė įranga (taikomoji ir sisteminė programinė įranga, jos kūrimo priemonės); aparatinė įranga (duomenų laikmenos, organizacinė, kompiuterinė ir ryšių įranga), kurių naudojimą patvirtino Bendrovės vadovas ar jo įgaliotas asmuo.
Tvarkos aprašas	Šis Vidinių tyrimų atlikimo tvarkos aprašas.
Vidinis tyrimas	Šiame Tvarkos apraše nustatyta tvarka Bendrovės Darbuotojų atliekamas gautos ir papildomai surinktos informacijos įvertinimas.

Vidinių tyrimų atliekantis subjektas	Prevencijos skyriaus vadovas ar jo paskirtas Bendrovės darbuotojas, nuolatinė Vidinių tyrimų komisija arba konkrečiam Vidiniam tyrimui atlikti sudaryta Vidinio tyrimo komisija.
Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai yra suprantamos taip, kaip jos paaiškintos Sąvokų žodyne. Sąvokų žodyne pateikti sąvokų apibrėžimai vartojami Tvarkos apraše didžiąja raide.	

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Tvarkos aprašo tikslas - nustatyti principus, Bendrovės darbuotojų atsakomybes bei tvarką objektyviam ir teisėtam (nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymo bei privatumo reikalavimų) Bendrovės vidinių tyrimų atlikimui dėl Bendrovės darbuotojų, kontrahentų, jų atstovų ir kitų su Bendrovės veikla susijusių asmenų veiksmų įvertinimo, siekiant nustatyti neteisėtų veikų požymių turintį elgesį, mažinti neigiamą poveikį Bendrovės reputacijai ir apie neteisėtus veiksmus ar neveikimą pranešti atsakingoms institucijoms.
2. Šis Tvarkos aprašas netaikomas nagrinėjant galimus darbo pareigų pažeidimo atvejus, kurie nagrinėjami vadovaujantis Darbo kodekso nustatytais reikalavimais bei laikantis Bendrovėje patvirtintos tvarkos (jei yra patvirtinta).

PIRMINIS INFORMACIJOS VERTINIMAS IR VIDINIO TYRIMO INICIJAVIMAS

3. Vadovaujantis šiuo Tvarkos aprašu, Bendrovė gali pradėti Vidinį tyrimą šiais atvejais:
  - 3.1. gavus Pasitikėjimo linija informaciją apie galimą Pažeidimą;
  - 3.2. Prevencijos skyriaus darbuotojui savarankiškai informacijos analizės metu nustačius galimus Pažeidimo požymius;
  - 3.3. nustačius ir/ar įvykus Neatitikties atvejui;
  - 3.4. gavus informaciją apie Pažeidimą iš žiniasklaidos ar kitomis priemonėmis;
  - 3.5. gavus informaciją apie galimą Bendrovės darbuotojo pareigų pažeidimą, kuris gali turėti reikšmingos neigiamos įtakos Bendrovei.
4. Pirminį gautos informacijos įvertinimą Atsakingas darbuotojas atlieka, ir įvertina:
  - 4.1. ar gauta informacija neturėtų būti nedelsiant persiūsta įgaliojati tirti institucijai, jei gautos informacijos turinys leidžia pagrįstai manyti, kad yra rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas ar gautos informacijos nagrinėjimas nepriskirtinas Bendrovės kompetencijai;
  - 4.2. ar informaciją pateikęs asmuo galėtų būti pripažintas Pranešėju, kuriam būtų suteiktos papildomos garantijos bei taikoma Pranešėjų apsaugos įstatyme numatyta apsauga;
  - 4.3. ar gauta informacija apie Pažeidimą nėra grindžiama akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiais faktais;
  - 4.4. ar informacija yra pakankamai konkreti - ne tik paremta asmens nuomone, bet faktais, kuriuos įmanoma patikrinti;
  - 4.5. ar nėra kreipiamasi pakartotinai dėl tų pačių aplinkybių, kai prieš tai pateikta informacija apie Pažeidimą buvo išnagrinėta ir dėl jos priimtas sprendimas;
  - 4.6. ar dėl gautos informacijos būtina atlikti išsamų pateiktos informacijos įvertinimą - atlikti Vidinį tyrimą.
5. Vidinis tyrimas gali būti inicijuojamas:
  - 5.1. Bendrovės valdybos ir/arba AK pavedimu (sprendimu);

- 5.2. Bendrovės vadovo sprendimu (pavedimu, įsakymu), kai būtina prioriteto tvarka skirti būtinus Bendrovės vidinius resursus išsamiam Vidinio tyrimo atlikimui ir/arba Vidinio tyrimo metu bus būtina atlikti veiksmus, susijusius su Bendrovės darbuotojų Sankcionuotos įrangos ir/arba el. komunikacijos peržiūra;
  - 5.3. Bendrovės Prevencijos skyriaus sprendimu (užfiksuojamas el. laišku, užduotimi Bendrovės dokumentų valdymo sistemoje ar kt. būdais), kai Vidinį tyrimą atlieka Prevencijos skyriaus darbuotojai.
6. Sprendime pradėti Vidinį tyrimą nurodoma (priedai Nr. 1-3 rekomenduojamos formos):
- 6.1. Vidinį tyrimą atliekantis subjektas, jei sudaroma Vidinio tyrimo komisija, jos sudėtis ir pirmininkas. Vidinių tyrimų komisija sudaroma iš nelyginio asmenų skaičiaus;
  - 6.2. Vidinio tyrimo apimtis – užduotis arba preliminarūs klausimai, į kuriuos pavedama atsakyti Vidinį tyrimą atliekančiam asmeniui ar Vidinio tyrimo komisijai;
  - 6.3. Vidinio tyrimo atlikimo terminai;
  - 6.4. jei Vidinio tyrimo metu bus atliekama Bendrovės darbuotojų Sankcionuotos įrangos peržiūra ir/arba Darbuotojų el. komunikacijos stebėseną (jei žinoma Vidinio tyrimo inicijavimo metu) – nurodoma, kurių Bendrovės darbuotojų Sankcionuotos įrangos ir/arba el. komunikacija stebėseną bei už kokį laikotarpį bus peržiūrima ir tikrinamas turinys.

VIDINIO TYRIMO ATLIKIMAS IR JO IŠVADŲ BEI REKOMENDACIJŲ PRISTATYMAS

7. Vidinį tyrimą atliekantis subjektas turi įsivertinti, į kokius klausimus būtina atsakyti, kokią informaciją įvertinti bei kokius veiksmus atlikti, kad pasiekti pagrindinius Vidinio tyrimo tikslus, todėl iki pradėdant Vidinį tyrimą rekomenduojama parengti jo planuojamų atlikti veiksmų sąrašą, nurodyti už šių veiksmų atlikimą atsakingus asmenis bei preliminarūs veiksmų atlikimo terminus.
8. Vidinį tyrimą atliekantis subjektas turi teisę gauti iš Bendrovės struktūrinių padalinių visus reikalingus dokumentus, vaizdo ir/ar garso įrašus, kompiuterinių duomenų bazių informaciją bei Darbuotojų paaiškinimus.
9. Atskiru Vidinį tyrimą inicijuojančio subjekto ar jo įgalioto Darbuotojo sprendimu Vidinį tyrimą atliekantis subjektas turi teisę gauti atitinkamų Darbuotojų Sankcionuotoje įrangoje ir elektroniniame pašte esančią informaciją, Darbuotojui priskirtos ryšio įrangos el. ryšių įvykių išsklotinę, taip pat vykdyti darbuotojams suteiktos Sankcionuotos įrangos, Bendrovei priklausančių transporto priemonių, Bendrovės patalpų ir teritorijos bei darbo vietų stebėseną.
10. Vidinį tyrimą atliekantis subjektas turi teisę gauti esamų Bendrovės darbuotojų bei buvusių darbuotojų (jei sutinka pateikti) žodinius, rašytinius paaiškinimus ir kitą su Vidiniu tyrimu susijusią informaciją, šiais būdais:
  - 10.1. rašytinį paaiškinimą teikiantis asmuo gali pats jį surašyti ir bet kokia forma pateikti Vidinį tyrimą atliekančiam subjektui;
  - 10.2. paaiškinimus gali užrašyti Vidinį tyrimą atliekantis subjektas pagal paaiškinimus teikiančio asmens žodžius. Tokiu atveju Vidinį tyrimą atliekantis subjektas turi išsiųsti suderinimui paaiškinimų tekstą, o paaiškinimus teikiantis asmuo gali pateikti pastabas ir ištaisyti netikslumus. Paaiškinimo pateikimas gali būti fiksuojamas garso ir vaizdo fiksavimo įrenginiais, prieš tai informavus paaiškinimą teikiančią asmenį ir gavus jo sutikimą. Šiuo tikslu padarytas vaizdo ir/arba garso įrašas negali būti naudojamas jokiais kitais tikslais bei turi būti sunaikintas nedelsiant po to, kai su paaiškinimus teikiančiu asmeniu suderinamas paaiškinimų tekstas, bet ne vėliau kaip iki Vidinio tyrimo išvadų patvirtinimo.

11. Vidinį tyrimą atliekančiam subjektui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos bandyti paveikti, jeigu dėl jų jiems gali kilti arba kilo Interesų konfliktas. Tokiu atveju privaloma nusišalinti nuo sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo.
12. Vidinio tyrimo metu nustačius, kad Bendrovės Darbuotojas tyčia pateikė melagingą informaciją, neįvykdė įsipareigojimo bendradarbiauti arba kitaip trukdė ar bandė apsunkinti Vidinio tyrimo atlikimą, tai laikoma šiurkščiu darbo pareigų pažeidimu. Trukdymas tyrimui ar tyrimo apsunkinimas gali pasireikšti tyčiniu įrodymų naikinimu, klastojimu, jų keitimu ar slėpimu ir (arba) grasinimu, įžeidimu ar bauginimu, kitokiu daromu poveikiu kitam asmeniui, siekiant neleisti atskleisti turimos informacijos Vidinio tyrimo klausimais.
13. Vidinį tyrimą atliekantis subjektas turi teisę kreiptis patarimo ar pagalbos į kitus Bendrovės padalinius, įsigyti paslaugas iš išorės patarėjų ar tiriamojo dalyko ekspertų.
14. Vidinio tyrimo metu nustačius galimus administracinio nusižengimo ar nusikalstamos veikos požymius Vidinį tyrimą atliekantis subjektas nedelsdamas inicijuoja kreipimąsi į atsakingas institucijas bei pateikia visą turimą aktualią informaciją bei pateikia siūlymą Vidinį tyrimą inicijavusiam subjektui dėl tolimesnių Vidinio tyrimo veiksmų atlikimo.
15. Vidinis tyrimas atliekamas per įmanomai trumpiausią laiką, tačiau ne ilgiau kaip per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo sprendimo jį atlikti priėmimo dienos.
16. Atsižvelgiant į Vidinio tyrimo sudėtingumą, jo metu paaiškėjusias papildomas aplinkybes bei kitas objektyvias priežastis, Vidinį tyrimą inicijavusios subjekto sprendimu Vidinio tyrimo atlikimo terminas gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip papildomų 30 kalendorinių dienų terminui tiek kartų, kiek egzistuoja objektyvios aplinkybės.
17. Užbaigus Vidinio tyrimo metu surinktos informacijos detalų vertinimą, parengiama Vidinio tyrimo ataskaita (rekomenduojama forma priede Nr. 4), kurioje turi būti kuo išsamiau aprašomi:
  - 17.1. Vidinio tyrimo pagrindiniai tikslai (Vidinio tyrimo esmė);
  - 17.2. Vidinio tyrimo metu nagrinėti klausimai – Vidinio tyrimo apimtis ir atlikti veiksmai;
  - 17.3. Vidinį tyrimą atlikusio subjekto išvados (jei nustatytas Pažeidimas, aiškiai nurodomi ir pateikiami tai patvirtinantys įrodymai);
  - 17.4. Vidinį tyrimą atlikęs subjektas (jei Vidinį tyrimą atliko komisija, jos sudėtis) bei pasitelkti vidiniai ir/ar išoriniai ekspertai;
  - 17.5. Vidiniam tyrimui reikšmingų įvykių chronologija;
  - 17.6. Vidiniame tyrime vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai;
  - 17.7. Vidinio tyrimo metu vertinti informacijos šaltiniai;
  - 17.8. rekomendacijos, padėsiančios ateityje išvengti Pažeidimo ir/ar Neatitikties atvejų.
18. Vidinio tyrimo ataskaitoje turi būti aiškiai nurodyti visi žinomi tyrimo apribojimai (pvz., negauti duomenys, nepasiekiami asmenys, neišsaugota informacija ir pan.) bei jų priežastys.
19. Vidinio tyrimo ataskaitoje privaloma atskleisti visą žinomą informaciją, kuri nebuvo panaudota tyrimui, jei ji gali turėti įtakos išvadoms ar sprendimams. Nepanaudotos informacijos priežastys turi būti aiškiai pagrįstos.
20. Vidinį tyrimą atlikęs subjektas su Vidinio tyrimo ataskaitos projektu supažindina Vidinį tyrimą inicijavusį subjektą, kuris gali pateikti pastabų ir/arba pasiūlymų dėl Vidinio tyrimo ataskaitoje pateiktų rekomendacijų turinio, tačiau esant poreikiui Vidinį tyrimą atlikęs subjektas gali patvirtinti atlikto Vidinio tyrimo išvadas ir nelaukdamas Vidinį tyrimą inicijavusio subjekto pastabų ir/arba pasiūlymų. Vidinį tyrimą inicijavusio subjekto pateiktos pastabos ir pasiūlymai pridedami prie Vidinio tyrimo ataskaitos kaip papildomas priedas.
21. Galutinę Vidinio tyrimo ataskaitą pasirašo Vidinį tyrimą atlikęs subjektas.

22. Vidinį tyrimą inicijavęs subjektas priima sprendimą dėl Vidinio tyrimo išvadų bei rekomendacijų tvirtinimo. Vidinį tyrimą inicijavęs subjektas, įvertinęs Vidinio tyrimo ataskaitą, tvirtina išvadas ir rekomendacijas.
23. Vidinį tyrimą inicijavusio subjekto patvirtintos rekomendacijos, dėl kurių Vidinį tyrimą atlikusio subjekto vertinimu būtina parengti veiksmų įgyvendinimo planą, Bendrovės vadovo sprendimu yra pavedamos įgyvendinti atsakingiems Darbuotojams. Parengtas rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planas pateikiamas Vidinį tyrimą atlikusiam subjektui.
24. Vidinio tyrimo rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną vykdo Bendrovės vadovo sprendimu paskirtas Darbuotojas.
25. Su Vidinio tyrimo ataskaita ar jos dalimi, nepažeidžiant konfidencialios informacijos bei asmens duomenų apsaugos reikalavimų, gali būti supažindinami Bendrovės struktūrinio padalinio vadovas, dėl kurio Darbuotojų padaryto Pažeidimo buvo atliktas Vidinis tyrimas ir Atsakingas asmuo. Taip pat gali būti supažindinti Prevencijos, Teisės, EPSO-G Vidaus audito padalinių vadovai bei darbuotojai ir, esant būtinybei, paaiškinimus Vidiniame tyrime teikę Darbuotojai bei kiti asmenys tokia apimtimi, kokia jiems ši informacija būtina jų funkcijų vykdymui.
26. Vidinio tyrimo metu nustatytos Bendrovei padarytos žalos atlyginimo išieškojimą organizuoja ir kontroliuoja Bendrovės struktūrinio padalinio, kurio Darbuotojas padarė žalą, vadovas arba kitas Bendrovės vadovo paskirtas Darbuotojas.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Visa Vidinio tyrimo metu surinkta informacija, kiek ji nėra vieša arba vidinio naudojimo, įskaitant Pranešančiojo asmens tapatybę bei jo kontaktinius duomenis, priskiriama Bendrovės konfidencialiai informacijai, taip pat atliekant tyrimą vadovaujamosi asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių vidinių ir išorinių teisės aktų reikalavimais.
28. Vidinį tyrimą atliekantis subjektas užtikrina, kad Vidinio tyrimo metu gauta informacija būtų saugoma ir tvarkoma įgyvendinant organizacines, technines ir programines priemones, kurios užtikrintų pateiktos informacijos apsaugą nuo neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, atsitiktinio praradimo, neteisėtos tiesioginės ir netiesioginės prieigos prie jos suteikimo ar kitokio neteisėto tvarkymo.
29. Visi dokumentai, susiję su užbaigtais Vidiniais tyrimais, tvarkomi ir saugomi vadovaujantis Bendrovėje nustatyta tvarka dėl rengiamų ir gautų dokumentų registravimo bei saugojimo ir dokumentacijos planu, taip pat dokumentų sudarymo ir perdavimo į archyvą tvarka.
30. Vidinio tyrimo ataskaita bei joje nurodyti informacijos šaltiniai, taip pat įrodymai, saugomi ne trumpiau kaip 5 (penkerius) metus nuo paskutinio priimto sprendimo nagrinėjant šią informaciją. Saugojimo terminas gali būti pratęstas motyvuotu kompetentingos institucijos nurodymu.
31. Atsakingas asmuo ne rečiau kaip kartą per metus kartu su Pasitikėjimo linija gautų Pranešimų ataskaita apibendrina informaciją apie Bendrovėje per kalendorinius metus atliktus Vidinius tyrimus, kurioje nurodoma:
  - 31.1. atliktų Vidinių tyrimų esminės nustatytos aplinkybės, nustatyti Bendrovei padaryti nuostoliai, bei patvirtintos pagrindinės išvados;
  - 31.2. patvirtintų Vidinių tyrimų rekomendacijų įgyvendinimo statusas.
32. Esant poreikiui, parengta ir su Prevencijos skyriaus vadovu suderinta ataskaita ne vėliau kaip per 1 (vieną) mėnesį nuo kalendorinių metų pabaigos pateikiama Bendrovės vadovui ir Valdybai.
33. Už Tvarkos aprašo peržiūrą ir atnaujinimą, ne rečiau kaip kartą per 2 (du) metus (esant poreikiui) bei atitikimą Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams, atsakingas Prevencijos skyrius.